

Строковий ринок

Київ, 2017

«Українська біржа» та інфраструктура ринку

Технології та ринки «Української біржі»

Ринки

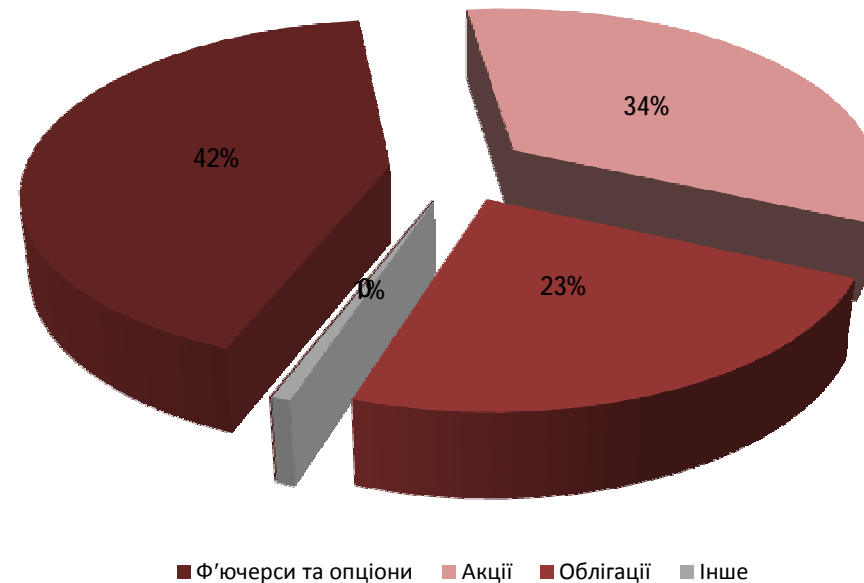
▶ Фондовий ринок:

- § 100 акцій
- § 2 акції іноземних емітентів
- § 28 фондів (у т.ч. 2 ETF-фонди)
- § 151 облігація

▶ Строковий ринок:

- § Ф'ючерс на Індекс UX
- § Опціони на ф'ючерс на Індекс UX
- § Ф'ючерс на курс долар - гривня
- § Ф'ючерс на курс євро - долар
- § Ф'ючерс на ціну золота
- § Ф'ючерс на ціну срібла
- § Ф'ючерс на курс долар - японська єна
- § Ф'ючерс на курс фунт стерлінгів - долар
- § Ф'ючерс на ціну нафти BRENT
- § Ф'ючерс на BITCOIN
- § Ф'ючерс з поставкою на ціну пшениці

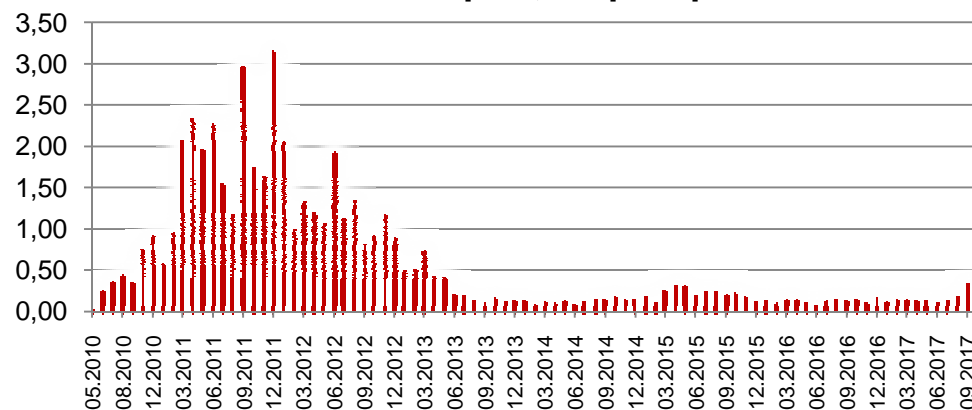
Структура торгів на «Українській біржі»
за 10 місяців 2017 р.

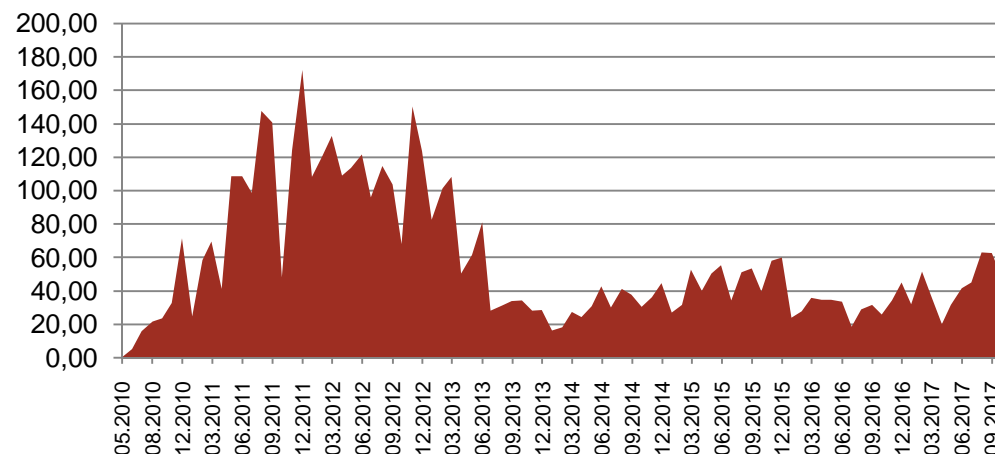
Строковий ринок

- ▶ **7 років** успішного функціонування строкового ринку
- ▶ Більше **3,7 млн.** укладених угод
- ▶ Обсяг торгів більше **50 млрд. грн.**
- ▶ Більше **9900** клієнтських рахунків
- ▶ Досвід обробки більш ніж **14 тис. угод** в день
- ▶ Максимальний обсяг торгів досягав **147 тис. контрактів (\$26 млн.)** в день
- ▶ Ретрансляція торгів у інформаційних системах: **Bloomberg, Thomson Reuters, TR Data** та інших. Поставка інформації **MSCI, S&P Dow Jones, Deutsche Börse**

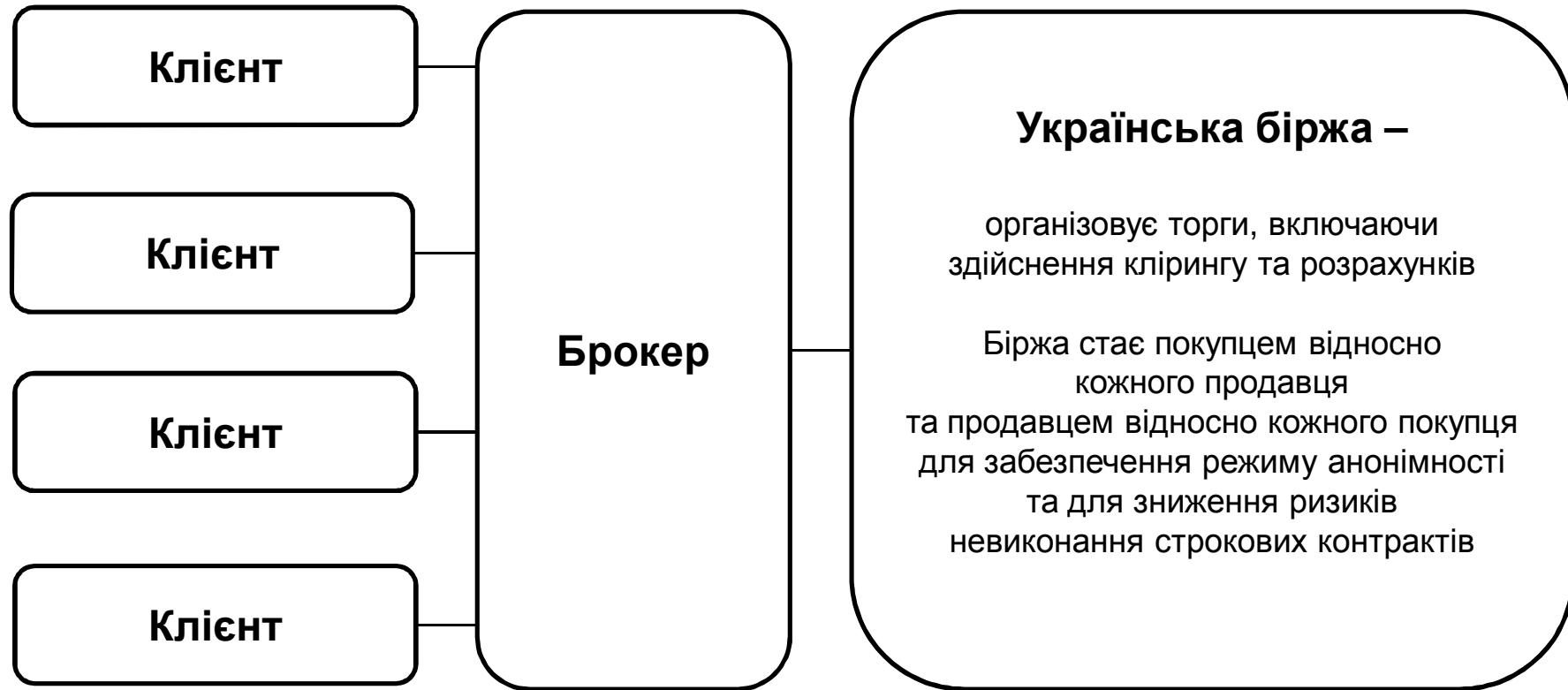
Обсяг торгів, млрд. грн.

Обсяг відкритих позицій, млн.грн.

Структура строкового ринку «Українська біржа»

Система гарантій та управління ризиками

Біржа виступає гарантом виконання всіх угод на строковому ринку

Надійна система гарантій та управління ризиками, що регулюється Правилами торгів на строковому ринку «Української біржі», що затверджує НКЦБФР

Включає:

- ▶ Попереднє депонування початкової маржі
- ▶ Онлайн механізм оцінки ризиків
- ▶ Страховий фонд - за рахунок коштів Учасників торгів
- ▶ Резервний фонд - за рахунок коштів «Української біржі»

Кліринг на «Українській біржі»

- ▶ На зміну концепції формування великих страхових фондів для гарантування виконання угод з деривативами прийшла більш гнучка модель онлайн-маржування.
- ▶ Сучасні технології дозволяють оптимізувати кількість грошового забезпечення та в реальному часі сформувані вимоги пропорційні до обсягу зобов'язань кожного з учасників торгів.
- ▶ Ефективність системи ризик-менеджменту та великий практичний досвід роботи з «margin call» підтверджується 100% виконанням всіх зобов'язань перед учасниками торгів за всю історію існування Української біржі.
- ▶ Наявність центрального контрагента, як гаранта по всіх угодах дозволяє не турбуватися про фінансову стабільність контрагента по угоді.

«Капіталізація» клірингових установ

	UX млн. UAH	Eurex млн. EUR
Статутний капітал	25	25
Власний капітал	26	314
Гарантийне забезпечення	>70	26 000

Клірингова установа не розглядається учасниками торгів, як звичайний господарюючий суб'єкт, який ризикує всією сумою отриманих коштів. Клірингова установа управляє ризиками невиконання по частині зобов'язань «несумлінних» учасників торгів.

Кліринг на «Українській біржі»

Кліринг:

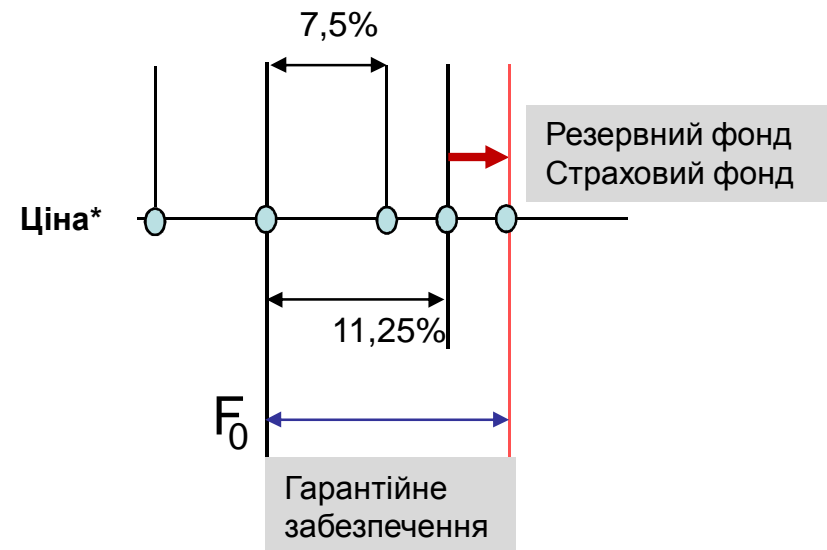
- ▶ **Кліринг** виконується 2 рази на день (денний і вечірній кліринг)
- ▶ Всі відкриті позиції коректуються за ринком до розрахункової ціни поточного дня (*mark-to-market*)

Гарантійне забезпечення (F_0):

- ▶ ГЗ - це частина системи гарантій, створеної Біржею для забезпечення виконання укладених угод
- ▶ ГЗ резервується під заявки та відкриті позиції
- ▶ Ліміт коливань цін угод - 50% від базового розміру гарантійного забезпечення
- ▶ ГЗ розраховується біржею в абсолютних величинах (у гривнях)

Збільшення ГЗ відбувається у випадках:

- ▶ перерва у торгах більше 2 днів
- ▶ зростання волатильності ринку
- ▶ напередодні поставки (для деривативів з поставкою)

* - за умов 15%-ої початкової маржі

Варіаційна маржа: поняття та характеристика

Поняття:

Варіаційна маржа – проміжний фінансовий результат учасника на строковому ринку на момент клірингу.

- ▶ Залежить від напрямку відкритої позиції
- ▶ Розраховується за формулою

Характеристика:

- ▶ Щоденна переоцінка позицій та перерахунок варіаційної маржі складають основу маржинального механізму біржового строкового ринку.
- ▶ Такий механізм дозволяє біржі контролювати граничні ліміти збитків учасників ринку та гарантувати виконання зобов'язань між ними.
- ▶ Зобов'язання та вимоги Учасників визначаються по всім відкритим позиціям на кожній кліринговій сесії.

Формула:

$$Вмо = (РЦт - Цо) * Lot$$

$$ВМт = (РЦт - РЦп) * Lot, \text{ де:}$$

ВМо – сума Варіаційної маржі по позиції відкритої в день розрахунку;

ВМт – сума Варіаційної маржі по раніше відкритій позиції;

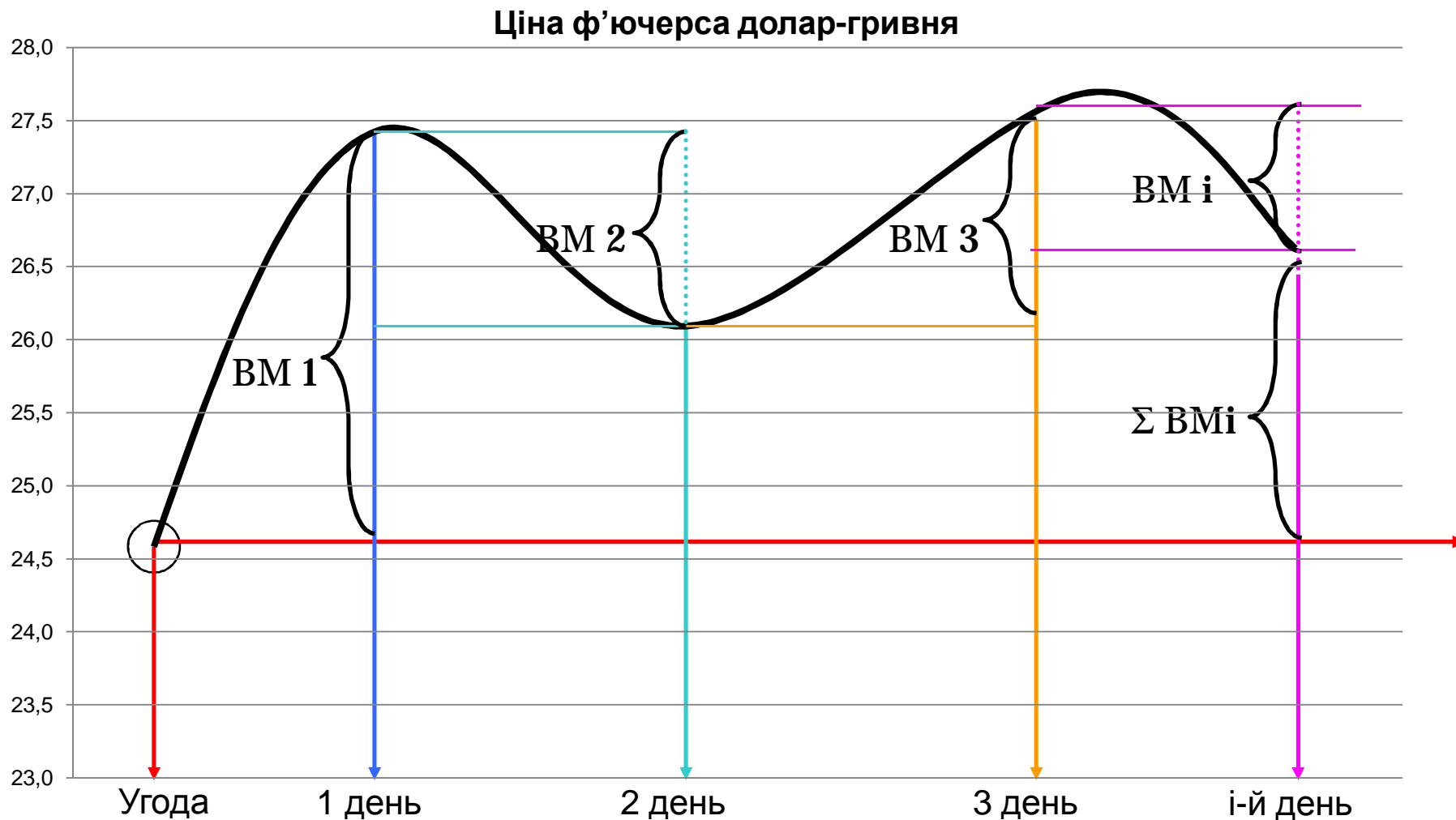
РЦт – Поточна розрахункова ціна ф'ючерсного контракта;

РЦп – Попередня розрахункова ціна ф'ючерсного контракта;

Цо - Ціна купівлі/продажу ф'ючерсного контракта;

Lot – кількість одиниць базового активу ф'ючерсного контракта

Система гарантій «Української біржі»

Система гарантій «Української біржі»

Ф'ючерс на курс долар США – українська гривня

Специфікація ф'ючерсу DX:

Код контракту	DX<місяць виконання><рік виконання>
Базовий актив	курс долара США по відношенню до української гривні
Обсяг контракту	1000 (одна тисяча) доларів США
Вид контракту	розрахунковий
Ціна контракту	вказується в українських гривнях за 1 (один) долар США
Мінімальний крок ціни	0,005 (п'ять тисячних) української гривні
Мінімальне гарантійне забезпечення	10% з перспективою подальшого зниження
Збір за угоду (реєстрація угоди / скальперська операція)	2,00 грн / 1,00 грн

Ф'ючерс на курс долар США – українська гривня

Чому ф'ючерс на валютну пару долар-гривня:

- ▶ Можливість отримати прибуток на коливаннях валютного курсу української гривні
- ▶ Інструмент управління ризиками коливання цін на долар США до української гривні для приватних та інституційних інвесторів
- ▶ Надає суб'єктам господарювання реального сектору можливості хеджування валютних ризиків
- ▶ Надає Членам біржі нові можливості щодо надання послуг широкому колу потенційних користувачів
- ▶ Дозволяє отримати прогнозний індикатор очікувань на ринку іноземної валюти з горизонтом до 6 місяців.

Переваги ф'ючерса на курс долар-гривня

Ефективний інструмент управління валютним ризиком USD/UAH:

- ▶ Унікальний біржовий інструмент для хеджування ризиків зміни валютного курсу долара до гривні
- ▶ Відсутність законодавчих обмежень на операції з валютними цінностями
- ▶ Можливість зафіксувати ринкове значення курсу USD/UAH
- ▶ Єдині умови для всіх учасників: великих банків, хеджерів, інвестиційних компаній, спекулянтів – концентрація ліквідності в одному стакані
- ▶ Гарантом виконання зобов'язань виступає ПАТ “Українська біржа”
- ▶ Успішний досвід виконання зобов'язань за валютними ф'ючерсами
- ▶ Успішна робота системи ризик-менеджменту біржі при денних коливаннях курсу більше 15%

Потенційні клієнти для валютних ф'ючерсів

Юридичні особи

- ▶ Імпортери / експортери
- ▶ Компанії, які не ведуть зовнішньоекономічної діяльності та бажають хеджувати валютні ризики
- ▶ Страхові компанії

Фізичні особи

- ▶ Вкладники з гривневими депозитами, які бажають хеджувати валютні ризики
- ▶ Віп клієнти з великими залишками, які бажають заробляти на валютних коливаннях

Ф'ючерс на курс євро - долар США

Специфікація ф'ючерсу DE:

Код контракту	DE<місяць виконання><рік виконання>
Базовий актив	курс євро по відношенню до курсу долара США, оприлюдненому Європейським Центральним банком (European Central Bank) на сайті www.ecb.int
Обсяг контракту	1000 (одна тисяча) євро
Вид контракту	розрахунковий
Ціна контракту	вказується в доларах США за 1 (один) євро
Мінімальний крок ціни	0,0001 (одну десятитисячну) долара США
Вартість кроку ціни	0,1 (одна десята) долара США
Мінімальне гарантійне забезпечення	6%
Збір за угоду (реєстрація угоди / скальперська операція)	1,00 грн / 0,50 грн

Переваги ф'ючерса на курс євро-долар

Управління валютним ризиком міжнародних транзакцій EUR/USD

- ▶ Унікальний біржовий інструмент в Україні для хеджування ризиків зміни валютного курсу євро до долара
- ▶ Можливість арбітражу з деривативами на міжнародному валютному ринку
- ▶ Наявність маркет-мейкера забезпечує мінімальні спреди
- ▶ У комплексі з ф'ючерсним контрактом на курс долара до гривні дозволяє хеджувати ризики валютних коливань курсу євро до гривні
- ▶ Єдині умови для всіх учасників: великих банків, хеджерів, інвестиційних компаній, спекулянтів – концентрація ліквідності в одному стакані
- ▶ Гарантом виконання зобов'язань виступає ПАТ “Українська біржа”
- ▶ Ціна виконання – курс Європейського центрального банку

Ф'ючерс на ціну афінованого золота

Специфікація ф'ючерсу GOLDU:

Код контракту	GX<місяць виконання><рік виконання>
Базовий актив	ціна афінованого золота в зливках, яка фіксується на лондонському ринку готівкового металу "за даними "The London Bullion Market Association" (ранковий фіксинг)
Обсяг контракту	1 (одна) тройська унція афінованого золота
Вид контракту	розрахунковий
Ціна контракту	вказується в доларах США за 1 тройську унцію
Мінімальний крок ціни	0,1 (одна десята) долару США
Вартість кроку ціни	0,1 (одна десята) долару США
Мінімальне гарантійне забезпечення	8%
Збір за угоду (реєстрація угоди / скальперська операція)	2,00 грн / 1,00 грн

Переваги ф'ючерса на ціну золота

Найліквідніший інструмент на операції з драгоцінним металом

- ▶ Можливість арбітражу з деривативами на міжнародному товарному ринку
- ▶ Наявність маркет-мейкера забезпечує низькі спреди в межах 0,5%
- ▶ Максимально зручний інструмент для проведення фінансових операцій із золотом
- ▶ Відсутність фізичної поставки золота в злитках і витрат на їх зберігання
- ▶ Можливість зниження загальної волатильності інвестиційного портфеля за рахунок диверсифікації вкладень
- ▶ Єдині умови для всіх учасників: великих банків, хеджерів, інвестиційних компаній, спекулянтів – концентрація ліквідності в одному стакані
- ▶ Гарантом виконання зобов'язань виступає ПАТ “Українська біржа”
- ▶ Ціна виконання – результат клірингу на Лондонському ринку готівкових металів

Можливості строкового ринку «Української біржі»

Переваги строкового ринку

- ▶ Високотехнологічна торгова система
- ▶ Інструменти фондового та валютного ринку
- ▶ Демократичність доступу до торгів
- ▶ 7-річний досвід роботи
- ▶ Наявність активних клієнтів

ХЕДЖУВАННЯ

Страховання від ризику несприятливої зміни ціни базового активу

ІНФОРМАЦІЙНА

Відображає очікування багатьох учасників ринку

Функції строкового ринку

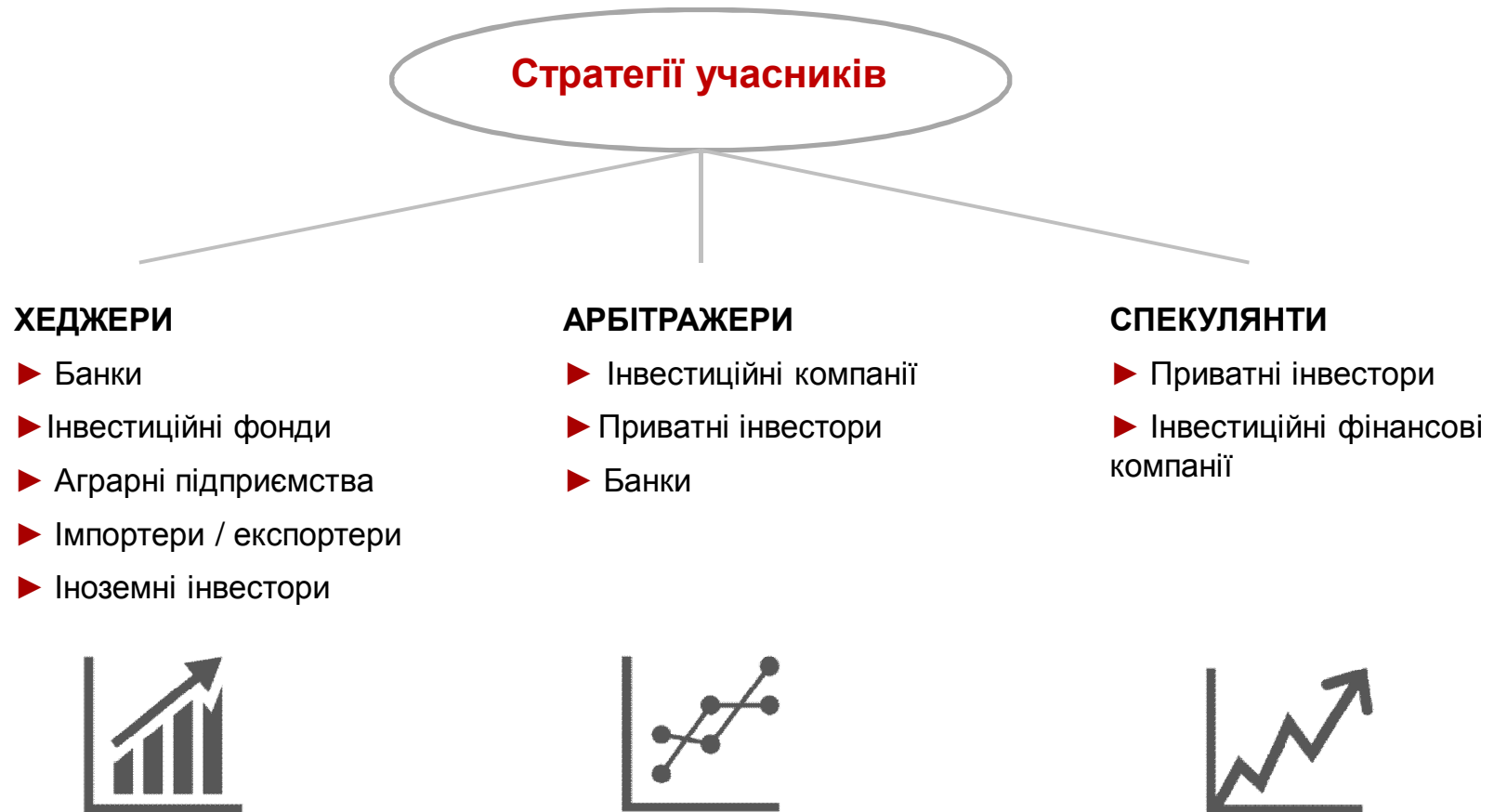
СПЕКУЛЯТИВНА

Можливість торгівлі з ефектом плеча
Можливість продажів без покриття

УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ

Перерозподіл ризиків між усіма учасниками
Арбітражні стратегії

Учасники строкового ринку

Способи участі у торгах

Доступ як Учасник біржі

- ▶ Наявність ліцензії НКЦПФР
- ▶ Проведення власних операцій
- ▶ Здійснення операцій для клієнтів
- ▶ Ведення розрахунків по операціях безпосередньо з біржею

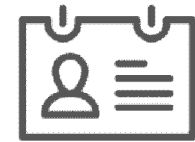
Доступ як Клієнт

- ▶ Надання заявок через термінал брокерської системи
- ▶ Надання заявок через трейдера

Порядок підключення

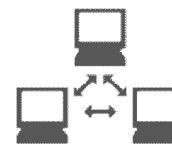
1. Стати членом біржі

2. Акредитуватися на строковому ринку (до 31.12.2017 реєстраційний внесок скасовується)

3. Перерахувати внесок до Страхового фонду (до 01.11.2017 - 40 тис. грн., з 01.11.2017 по 31.12.2017 - 120 тис. грн.)

4. Встановити програмне забезпечення